

Duration: 3hrs

Total Marks: 100

NB. (1) All questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

(3) Figures to the right indicate marks to a sub-question.

Q. 1) Attempt any two questions:

- a) Bring out the importance of political theory. (10)
- b) Discuss the legal institutional approach to the study of political theory. (10)
- c) Explain the Behavioural approach and its characteristics. (10)

Q.2. Attempt any two questions:

- a) Define 'State'. List its elements. (10)
- b) What do you understand by nation-state? Describe the growth and rise of modern state. (10)
- c) Write a note on the 'Role of Civil Society.' (10)

Q3) Attempt any two questions of the following:

- a) Define power and explain various forms of power. (10)
- b) What is legitimacy? Write its important features. (10)
- c) Write the meaning of authority. Evaluate Max Weber's classification of authority. (10)

Q4) Attempt any two questions of the following:

- a) Define law. Explain the various sources of law. (10)
- b) Briefly explain the important grounds of political obligation. (10)
- c) Explain Satyagraha as a non-violent technique of resistance to authority. (10)

Q.5. Attempt any two questions:

- a) Explain the 'Social contract theory' about formation of the State. (10)
- b) Give the various sources of making law. (10)
- c) Write a note on the relationship between State and Market. (10)

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३) उजवीकडील अंक उप प्रश्नाचे गुण दर्शवतात

प्र.१) खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

- अ) राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासाचे महत्व स्पष्ट करा. (१०)
 आ) राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासाचा वैधानिक संस्थात्मक दृष्टीकोन विशद करा. (१०)
 इ) वर्तनवादी दृष्टीकोन-वैशिष्ट्ये लिहा. (१०)

प्र.२) खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) राज्याची व्याख्या सांगून त्याचे घटक लिहा. (१०)
 (आ) राष्ट्र राज्य म्हणजे काय? आधुनिक राष्ट्र-राज्यांचा उदय आणि विकास स्पष्ट करा. (१०)
 (इ) नागरी समाज-भूमिका विशद करा. (१०)

प्र.३) खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) सत्तेची व्याख्या सांगून तिचे प्रकार लिहा. (१०)
 आ) अधिमान्यता म्हणजे काय? अधिमान्यतेची वैशिष्ट्ये विशद करा. (१०)
 इ) अधिसत्ता संकल्पना स्पष्ट करा. मॅक्स वेबर प्रणीत अधिसत्तेच्या प्रकारांचे परीक्षण करा. (१०)

प्र.४) खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कायद्याची व्याख्या लिहा. कायद्याची उगमस्थाने नमूद करा. (१०)
 आ) राजकीय आबंधनाचे आधार लिहा. (१०)
 इ) राज्याला प्रतिकार करण्याचा अहिंसात्मक मार्ग म्हणून सत्याग्रहाची चर्चा करा. (१०)

प्र.५) खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) राज्यनिर्मिती बाबतच्या सामाजिक करार सिद्धांताचे थोडक्यात वर्णन करा (१०)
 (आ) कायद्याचे विविध प्रकार लिहा. (१०)
 (इ) राज्य आणि बाजापेठ यांच्यातील अंतर संबंध स्पष्ट करा. (१०)
